

UCHWAŁA NR XX/174/2013
RADY MIEJSKIEJ W ZABŁUDOWIE

z dnia 29 stycznia 2013 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zabłudów na 2013 rok.**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001r. nr 142, poz. 1591; z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806; z 2003r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568; z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759; z 2005r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457; z 2006r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337; z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138 poz. 974, Nr 173 poz. 1218; z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40 poz. 230, Nr 106, poz. 675; z 2011r. Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777 i Nr 21, poz. 113, Nr 217, poz. 1281, Nr 149, poz. 887; z 2012r. Nr 567 oraz art. 4¹ ust. 1 i 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473, Nr 115, poz. 793 i Nr 176, poz. 1238; z 2008r. Nr 227, poz. 1505; z 2009r. Nr 18, poz. 97, Nr 144, poz. 1175; z dnia 2010r. Nr 47, poz. 278, Nr 127, poz. 857; z 2011r. Nr 106, poz. 662, Nr 112, poz. 654 oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. Nr 179, poz. 1485, z 2006r. Nr 66, poz. 469 i Nr 1201, poz. 826; z 2007r. Nr 7, poz. 48 i Nr 82, poz. 558; z 2009r. Nr 18, poz. 97, Nr 63, poz. 520, Nr 98, poz. 817, Nr 92, poz. 753; z 2010r. Nr 28, poz. 146, Nr 43, poz. 962, Nr 213, poz. 1396 i Nr 228, poz. 1486; z 2011r. Nr 63, poz. 322 i Nr 105, poz. 614) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zabłudów na 2013 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Zabłudowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY ZABŁUDÓW NA 2013r

Rozdział 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Podstawowe kierunki działań określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Zabłudów na 2013r – zwanym dalej Programem, odpowiadają zadaniom nałożonym na gminy przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (ustawa z dnia 26 października 1982 r.) oraz przeciwdziałania narkomanii (ustawa z dnia 29 lipca 2005 r.), jak również stanowią zbiór rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2013r.

Program ten precyzuje zadania własne gminy związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy Zabłudów w oparciu o dotychczasowe doświadczenia oraz analizę problemów alkoholowych występujących na terenie Gminy Zabłudów.

Odbiorcy programu:

Dzieci i młodzież szkół podstawowych, gimnazjum, rodzice;

Osoby mające czynny kontakt z alkoholem;

Osoby współuzależnione;

Przedstawiciele instytucji i służb z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi (pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy ośrodka pomocy społecznej, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni);

Przedstawiciele władz lokalnych;

Społeczność lokalna.

Zgodnie z treścią ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sprawozdanie z wykonania Gminnego Programu w danym roku jest przedkładane Radzie Miejskiej w Zabłudowie przez Przewodniczącego GKRPA w terminie do 31 marca 2013r. Czas realizacji programu to styczeń –grudzień 2013r.

Rozdział 2. CELE STRATEGICZNE PROGRAMU

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień.
2. Zapobieganie uzależnieniu od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych.
3. Zmniejszenie rozmiarów problemów już istniejących.
4. Zapobieganie przemocy domowej.
5. Realizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

CELE OPERACYJNE PROGRAMU

1. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców gminy w sytuacjach związanych z alkoholem; środkami psychoaktywnymi i przemocą w rodzinie.
2. Wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej szczególnie do dzieci i młodzieży;
3. Zwiększenie wiedzy dzieci i młodzieży na temat szkodliwości środków uzależniających oraz ich umiejętności psychoedukacyjnych.
4. Promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego;
5. Zapewnienie dostępu do świadczeń terapeutycznych, socjoterapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
6. Organizacja pomocy psychologiczno- pedagogicznej na terenie gminy Zabłudów.
7. Zwiększenie ilości osób podejmujących leczenie we wczesnej fazie choroby alkoholowej.
8. Zwiększenie stabilności i bezpieczeństwa środowiska rodzinnego, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
9. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;

Rozdział 3.

SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I INNYCH UZALEŻNIEŃ ZADANIE I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin. W większości zadanie to obejmują:

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w Zabłudowie dla osób i rodzin z problemem: alkohol, narkotyki, przemoc w rodzinie.
2. Prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego w Zabłudowie dla osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą w rodzinie.
3. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego i innymi instytucjami zajmującymi się terapią osób uzależnionych.
4. Udzielanie porad i informacji dla osób z problemem alkoholowym w zakresie możliwości korzystania z miejsc leczenia odwykowego.
5. Kierowanie osób realizujących zadania Gminnego Programu na szkolenia i dofinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki.
6. Finansowanie zakupu materiałów, produktów i usług niezbędnych do realizacji Gminnego Programu i działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ZADANIE 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

1. Prowadzenie rozmów motywacyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu oraz ich bliskimi przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zabłudowie i Punktu Konsultacyjnego.
2. Współdziałanie GKRPA i MOPS ze szkołami i Posterunkiem Policji w Zabłudowie w związku z interwencjami domowymi i zjawiskami przemocy.
3. Kierowanie wniosków do sądu o przymusowe leczenie odwykowe.
4. Opłacanie kosztów opinii biegłych (psychologa i psychiatry) orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i opłacanie kosztów sądowych – opłaty stałej dotyczącej osób uzależnionych z terenu Gminy Zabłudów, wobec których Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w Białymstoku o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu.

5. Zlecenie przeprowadzania wywiadów środowiskowych pracownikom MOPS w Zabłudowie dla potrzeb wydania opinii przez biegłych psychologów lub wszczęcia postępowania sądowego.
6. Finansowanie dyżuru lekarza psychiatry w Punkcie Konsultacyjnym.
7. Finansowanie dyżuru psychologa w Punkcie Konsultacyjno-Diagnostycznym.
8. Finansowanie programów profilaktycznych.
9. Finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą podejmowanych w szczególności przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, członków GKRPA i innych osób realizujących zadania Gminnego Programu oraz pokrywanie kosztów przejazdu.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być tzw. współuzależnienie. Efektem doświadczeń wyniesionych z życia w rodzinie z problemem alkoholowym może być powstały na tym tle zespół zaburzeń przystosowania nazywany syndromem DDA (Dorośle Dzieci Alkoholików). Dzieci wychowujące się w takim środowisku, żyją w stanie chronicznego napięcia i stresu, doświadczają wielu traumatycznych sytuacji związanych chaosem i awanturami w domu, a w związku z brakiem oparcia ze strony dorosłych żyją w poczuciu braku bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego, co powoduje określone zaburzenia emocjonalne i psychiczne.

ZADANIE 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Finansowanie prowadzenia zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (programów rozwojowych, teatralnych, komputerowych, tanecznych, sportowych).
2. Wspieranie organizowanych w szkołach, bibliotekach i świetlicach konkursów recytatorskich, malarskich, sportowych o tematyce alkoholowej.
3. Finansowanie działalności świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
4. Finansowanie superwizji oraz konsultacji dla pracowników placówek udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
5. Organizowanie lub finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.
6. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo- wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
7. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu poniżej 18 roku życia.
8. Finansowanie programów i zajęć profilaktycznych na terenie gminy Zabłudów.
9. Finansowanie zatrudnienia wychowawców, socjoterapeutów, opiekunów, instruktorów zajęć sportowych realizujących programy profilaktyczne oraz zajęcia socjoterapeutyczne.
10. Finansowanie zakupu materiałów niezbędnych do realizacji zajęć socjoterapeutycznych, programów profilaktycznych.
11. Współfinansowanie lub finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, dożywiania dzieci, klubów sportowych, organizacji harcerskich.
12. Finansowanie wyposażenia świetlicy środowiskowej.
13. Współfinansowanie lub finansowanie imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych mających odniesienie profilaktyczne.
14. Współfinansowanie lub finansowanie wycieczek, obozów i kolonii z programami profilaktycznymi.
15. Finansowe wspieranie działalności edukacyjnej prowadzonej poprzez rozprowadzanie materiałów.

16. Prowadzenie konkursów i olimpiad wiedzy o zdrowiu wśród młodzieży.

17. Wspieranie wyjazdów do ośrodków propagujących pomoc terapeutyczną, pogadanki, spotkania informacyjne, konferencje z zakresu problematyki alkoholowej.

Najskuteczniejszą profilaktyką jest profilaktyka skierowana do najmłodszej grupy odbiorców tj. dzieci i młodzieży. Działania edukacyjne i informacyjne wzmacniają skuteczność innych narzędzi lokalnej polityki wobec alkoholu, do których należą min. współpraca z rodzicami i opiekunami, mającymi największy wpływ na obecne i przyszłe decyzje swoich, wchodzących w dorosły świat dzieci, na decyzje, które mogą określić przyszły kształt i przebieg ich dorosłego życia.

ZADANIE 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki uzależnień.

1. Powierzenie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży organizacjom pozarządowym w drodze konkursu ofert.

2. Dofinansowanie działalności świetlic szkolnych i środowiskowych realizujących zadania programowe, zwłaszcza z elementami socjoterapii.

3. Dofinansowanie programów profilaktycznych dla gminy Zabłudów realizowanych przez stowarzyszenia, instytucje, osoby fizyczne oraz kościoły i związki wyznaniowe.

4. Dofinansowanie innych podmiotów, których forma działalności ma za zadanie pracę z dziećmi i rodzinami z problemem alkoholowym.

5. Wspomaganie działalności grup samopomocowych i abstynenckich.

ZADANIE 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej w Zabłudowie dotyczącymi:

a) liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży;

b) zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;

2. Kontrolowanie przez członków GKRPA na podstawie upoważnienia Burmistrza Zabłudowa punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych.

3. Nawiązanie współpracy z Policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości.

4. Występowanie z wnioskami do Burmistrza o cofnięcie zezwolenia przedsiębiorcom naruszającym zasady sprzedaży napojów alkoholowych.

5. Występowanie do Policji o wszczęcie postępowania dowodowego w razie stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy w zakresie niedozwolonej reklamy napojów alkoholowych oraz sprzedaży alkoholu osobom małoletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw – potwierdzone w protokole kontroli.

6. Podejmowanie przez GKRPA czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw oraz złamania zakazów promocji reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny.

Rozdział 4. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Burmistrz Zabłudowa .

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , w zakresie:

- a) inicjowania i koordynowania polityki gminy wobec problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie;
- b) prowadzenia kontroli i przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych;
- c) kierowania do sądu wniosków o przymusowe leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków;
- d) wydawania opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży alkoholu z uchwałą;

3. Punkt Konsultacyjny w Zabłudowie w zakresie: pomocy osobom uzależnionym w wyjściu z nałogu i utrzymaniu abstynencji.

4. Miejski Ośrodek Animacji Kultury w zakresie udzielania pomocy organizacyjnej w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych, zajęć pozalekcyjnych, ferii zimowych i letnich.

5. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie w zakresie : pomocy materialnej i prawnej dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.

6. placówki oświatowe i kulturalne na terenie miasta i gminy Zabłudów w zakresie :

- a) wdrażania nowoczesnych programów profilaktycznych;
- b) organizacji czasu wolnego i rozwijania zainteresowań związanych ze zdrowym stylem życia;
- c) prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych;

7. Komisariat Policji w Zabłudowie kontroluje funkcjonowanie placówek prowadzących obrót alkoholem, egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych, prowadzi systematyczne kontrole trzeźwości kierowców, interweniuje w przypadku zakłócania porządku publicznego, prowadzi spotkania z młodzieżą szkolną oraz mieszkańcami gminy, pełni funkcje ochrony przed przemocą w rodzinie.

8. Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych (detoks) – przy Samodzielnym Publicznym Psychiatrycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Choroszcy – leczenie całodobowe, stacjonarne.

9. Oddział Terapii Uzależnień od alkoholu przy Samodzielnym Publicznym Psychiatrycznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Choroszcy – leczenie całodobowe, stacjonarne.

10. Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia Białystok ul. Żurawia tj. dzienny oddział SPP ZOZ – leczenie ambulatoryjne, terapię.

11. Sąd Rejonowy – V Wydział Rodzinny i Nieletnich – orzeka o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego oraz ustanawia nadzór kuratora sądowego.

12. inne podmioty, które będą realizować zadania gminnego programu profilaktyki .

**Rozdział 5.
FINANSOWANIE PROGRAMU**

Środki na realizację Programu mogą pochodzić z następujących źródeł:

1. Z budżetu gminy z przeznaczeniem na realizację zadań własnych gminy, wynikających

z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dodatkowych kwot pochodzących z wpłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, których wysokość w 2013 roku szacuje się na kwotę 126 229,89 zł. Dział 851, Rozdział 85154.

2. Ze środków uzyskanych od innych jednostek samorządu terytorialnego – na podstawie odrębnych porozumień.

3. Ze środków podmiotów wspomagających realizację Programu.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Za udział w jednym posiedzeniu członkowie GKRPA otrzymują wynagrodzenie w wysokości 100 zł brutto/os. Wypłata wynagrodzenia dokonywana jest na podstawie listy obecności podpisanej przez przewodniczącego komisji.

2. Za kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych członkowie GKRPA otrzymują wynagrodzenie w wysokości 100 zł brutto/os. Wypłata wynagrodzenia dokonywana jest na podstawie listy obecności dołączonej do protokołu z posiedzenia lub do protokołu z przeprowadzonej przez Komisję kontroli.

3. Sekretarz komisji za prowadzenie dokumentacji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 530 zł brutto miesięcznie.

4. Przewodniczący komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 300 zł brutto miesięcznie.

5. Wynagrodzenie jest wypłacane jeden raz w miesiącu.

Rozdział 6.

WSKAŹNIKAMI EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU PROFILAKTYKI SĄ

1. Liczba rodzin, w których występuje przemoc domowa, problem ze środkami psychoaktywnymi (alkohol, narkotyki) objętych pomocą psychoedukacyjną GKRPA.

2. Liczba osób, które dobrowolnie podjęły leczenie odwykowe.

3. Liczba wniosków do sądu o przymusowe leczenie odwykowe.

4. Liczba interwencji przeprowadzonych w rodzinach z problemem alkoholowym i przemocą domową.

5. Liczba dzieci i młodzieży objętych opieką świetlicy socjoterapeutycznej i środowiskowej oraz pomocą na terenie szkół.

6. Liczba przeprowadzonych kontroli placówek posiadających zezwolenie na sprzedaż alkoholu.

7. Liczba programów profilaktycznych realizowanych na terenie miasta
i gminy.

8. Liczba dzieci i młodzieży, nauczycieli, rodziców uczestniczących w realizacji tych programów.

Działania podejmowane przez gminę na rzecz ograniczenia szkód powodowanych przez alkohol skierowane są do wszystkich mieszkańców – również tych niepijących- do osób dorosłych i do nastolatków, do kierowców i do pracodawców, do sprzedawców napojów alkoholowych. Prawo paradoksu prewencyjnego uświadamia również, dlaczego równie mylące może być pojmowanie problemów alkoholowych w kategoriach patologii społecznej czy marginesu społecznego. Polityka wobec alkoholu dotyczy całej populacji, a nie tylko stosunkowo wąskiej, w porównaniu z całą gminą. Grupy osób uzależnionych. Schematyczne nazywanie problemów powodowanych przez alkohol patologią czy marginesem społecznym niesie ze sobą niebezpieczeństwo dokonania oceny moralnej (obydwa te określenia nie są neutralne emocjonalnie) i może jednocześnie niesłusznie sugerować marginalność tych problemów.

Każde z wymienionych w ustawie zadań własnych gminy może być realizowane na wiele sposobów, jest to uzależnione od możliwości i potrzeb. Z tego względu dokonano analizy najczęściej występujących problemów i w oparciu o wyżej zebrany materiał opracowany został Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok.